

FINLANDS DÖVAS FÖRBUNDS TESER INFÖR VÄLFÄRDSOMRÅDES- OCH KOMMUNALVALET 2025

Att identifiera och tillgodose teckenspråkigas servicebehov bör vara en del av planeringen och genomförandet av alla tjänster.

1. Delaktighet

Teckenspråkiga ska ha jämlika möjligheter att få information, delta och påverka beslut. Finlands Dövas Förbund uppmuntrar välfärdsområdena och kommunerna att utvärdera tjänsterna tillsammans med teckenspråkiga.

Teckenspråkiga ska tas med redan i planeringsskedet. Även om gruppen av teckenspråkiga är liten har var och en rätt till högklassiga tjänster. Nyckeln till utveckling av tjänsterna är att höra organisationerna – de lyfter fram målgruppernas behov och skapar möjligheter att delta.

2. Teckenspråkiga tjänster och tolktjänster

Alla har rätt till välfungerande kommunikation. Det här är trots det fortfarande ett problem särskilt inom primärvården och tjänster för äldre. En döv person kan till exempel inte boka tid till vården om det bara går att använda en återuppringningstjänst.

Döva har rätt till tjänster också på sitt modersmål, det vill säga på finlandssvenskt eller finskt teckenspråk. Till exempel barn, äldre, personer som återhämtar sig från psykisk ohälsa och invandrare får ofta störst nytta av en tjänst när den ges direkt på teckenspråk, inte med förmedling av en tolk.

3. Tillgången till information

Teckenspråkiga har fortfarande stora problem med att få tillgång till information. Information om tjänsterna bör finnas på teckenspråk, till exempel på webbplatser och i den övriga kommunikationen. Säkerhetsläget har ändrats under de senaste åren och därför måste det säkerställas att teckenspråkiga får information, särskilt i nödsituationer och under kriser. Fungerar allt som det ska i ditt välfärdsområde?

4. Rätt till teckenspråket

En familj som har ett dövt barn eller ett barn med hörselnedsättning ska få mångsidigt stöd från kommunen och välfärdsområdet. Barnets två- eller flerspråkighet måste stödjas till exempel med hemundervisning i teckenspråk. Möjligheten till teckenspråkig utbildning bör tryggas genom att anställa personal som kan teckenspråk inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

Se våra
välfärdsområdes-
och kommunalvals-
teser på
teckenspråk!

Tänk på det här särskilt i välfärds- områdena:

- ✓ Säkerställ att barn får lära sig på teckenspråk genom hemundervisning i teckenspråk.
- ✓ Säkerställ att teckenspråkiga får information särskilt i farliga situationer och under kriser bl.a. genom teckenspråkig tolkning på informationsmöten.
- ✓ Se till att social- och hälsovårdstjänsterna utvecklas tillsammans med teckenspråkiga.
- ✓ Kartlägg äldre teckenspråkiga personers behov av tjänster och ta reda på tillsammans med era samarbetspartner var och hur dessa tjänster tillhandahålls.
- ✓ Säkerställ att det finns klara och tydliga anvisningar om när välfärdsområdet ansvarar för tolktjänster och om hur tolktjänsterna ska beställas.
- ✓ Förbättra teckenspråkigas tillgång till information t.ex. genom att fatta beslut som ger teckenspråkiga tillgång till Dövas Videos programtjänst.
- ✓ Beakta organisationernas roll som en del av välfärdsområdets strategi.

Tänk på det här särskilt i kommunen:

- ✓ Se till att daghemmen tar hänsyn till de teckenspråkiga barnens behov.
- ✓ Ta reda på med skolorna vilken undervisning barn och unga får i teckenspråk som modersmål.
- ✓ Se till att det finns tillgängliga sysselsättningstjänster för teckenspråkiga i ditt sysselsättningsområde.
- ✓ Kontrollera att det finns klara och tydliga anvisningar om när sysselsättningstjänsterna ansvarar för tolktjänster och om hur tolktjänsterna ska beställas.
- ✓ Se till att teckenspråkigas möjligheter att få information beaktats i kommunen.
- ✓ Stöd den lokala teckenspråkiga förenings- och klubbverksamheten.
- ✓ Säkerställ att de idrotts-, motions- och kulturtjänster som kommunen stöder också är tillgängliga för teckenspråkiga.

FINLANDS
DÖVAS
FÖRBUND